

Аналіз переваг та недоліків існуючих інформаційних освітніх засобів та сучасного стану інформаційних технологій і засобів телекомунікацій, дозволяє сформулювати наступні принципи, на яких повинні базуватись існуючі на даний час інформаційно-освітні середовища:

– *багатокомпонентність* – інформаційно-освітнє середовище являє собою багатокомпонентне середовище, що включає в себе навчально-методичні матеріали, науково-програмне забезпечення, тренінгові системи, системи контролю знань, технічні засоби, бази даних та інформаційно-довідкові системи, відтворення графічних і відеоматеріалів та ін;

– *інтегральність* – інформаційний компонент ІОС повинен включати в себе всю необхідну сукупність базових знань в галузях наук та техніки з доступом до світових ресурсів, що визначають профілі підготовки фахівців, навчання, міждисциплінарні зв'язки, інформаційно-довідкову базу додаткових навчальних матеріалів, деталізація та поглиблення знань;

– *розподіленість* - інформаційна складова ІОС, яка відповідає за оптимальний розподіл за сховищами інформації (серверами) з урахуванням вимог та обмеженням сучасних технічних засобів та економічної ефективності;

– *адаптивність* – інформаційно-освітнє середовище не повинне бути відчуженим від існуючої системи освіти, не має порушувати її структури та принципів побудови, а також забезпечувати гнучкість модифікування інформаційного ядра ІОС, адекватно враховуючи потреби суспільства;

Оскільки рівні цифрових компетенцій викладачів ЗВО є різними [2], то при обговоренні питання якості дистанційного навчання необхідно враховувати підбір, підготовку та перепідготовку викладацького складу, що приймає участь у навчальному процесі. Слід зауважити, що у традиційному академічному середовищі викладачі підбираються за дуже жорсткими критеріями, які в основному мають академічний характер, з врахуванням багатьох супутніх факторів, наявністю дослідницьких робіт, публікацій та іншої діяльності.

Отже, сформульовані принципи побудови ІОС дозволяють розглядати інформаційно-освітнє середовище, з одного боку, як частину традиційної освітньої системи, а з іншого як самостійну систему, спрямовану на розвиток активної творчої діяльності студентів із застосуванням новітніх інформаційних технологій [3].

Література

1. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання : інноваційний підхід : навчальний посібник / Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. ; за ред. Гуревича Р.С. – Вінниця : Планер, 2013. – 499 с.

2. Загора Я. П., Бурега Н. В. Рівні цифрових компетенцій викладачів ЗВО. Тенденції забезпечення якості освіти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 22 січня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 141 – 143.

3. Способи і прийоми організації пізнавальної діяльності студентів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій навчання / Цидило І.М., Загора Я.П. // Програма та реферативні матеріали міжнародної наукової інтернет-конференції «STEM-інтеграція як важлива передумова управління результативністю та якістю фізичної освіти» – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018.

Замороз М.П.

аспірантка Тернопільського національного педагогічного університету

Саган О.В.

старший вчитель ЗОШ І-ІІІ ст.с.Озерної

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПРЕДМЕТНИКА

У публікації розглянуто інформатичну та цифрову компетентність, як невід'ємну складову діяльності вчителя предметника та їх освітнє впровадження.

Ключові слова: *інформатична компетентність, цифрова компетентність, освітні ініціативи, професійна діяльність, цифровізація.*

Інформатична та цифрова компетентність стали невід’ємними складовими освітнього процесу закладів загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти, а розвиток ІК-компетентності сучасного педагога - ключовим питанням в реалізації освітніх реформ. Проблеми компетентнісного підходу у своїй праці досліджували М. Бойко, Г.Генсерук, О. Боднар, Г. Гавришак, Я. Кодлюк, Г. Терещук, Н. Олексюк, О. Янкович та ін. Проблеми розвитку інформатизації освіти є предметом в наукових досліджень В. Бикова, І.Гевка, В. Осадчого, О.Потапчук, І.Цідила, С. Яшанова та ін.

Сучасна освіта розвивається за двома напрямками- інформатизація та цифровізація, що зазначено в Законі про загальну середню освіту, а саме «що сукупність результатів навчання особа може здобувати в таких формах: мережева, дистанційна, екстернатна»[4]. Зазначені форми навчання потребують обов’язкового використання мережі Інтернет й інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, що є засобом формування цифрової та інформатичної компетентності.

Метою є розкрити особливості формування інформатичної та цифрової компетентності в процесі цифровізації професійної діяльності вчителя предметника

Інформатична компетентність – це здатність до реалізації системного обсягу знань, умінь і навичок набуття та трансформації інформації у різних галузях людської діяльності для якісного виконання професійних функцій та усвідомленого передбачення наслідків своєї діяльності- Л.Є.Петухова [3]. Щодо поняття «цифрова компетентність», то в педагогічній науковій літературі немає єдиної думки щодо його визначення. Незважаючи на велику кількість наукових робіт, присвячених питанню цифрової компетентності (О. Сисоєва, С. Прохорова, Дж. Равен, М. Спектор та ін.), єдиного терміну для визначення цього виду компетентності немає. Володіння цифровою компетентністю передбачає «впевнене та критичне використання доступних технологій інформаційного суспільства [1].

Проаналізувавши ініціативи Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України щодо впровадження нових підходів в подоланні цифрового розриву в закладах освіти може стверджувати, що формування цифрового освітнього середовища закладів освіти дозволить сформувати основні компоненти для розвитку вище згаданих компетентностей та бути мотиваційним рушієм у використанні хмарних технологій, що у свою чергу забезпечить доступ до онлайн освіти.

Систематичне використання хмарних сервісів в освітньому процесі надасть можливість вчителями-предметникам підвищити рівень компетентностей, розвивати e-skills для цифрової трансформації [2], здійснювати розвиток STEM освіти, реалізації співпраці з вирішенням проблем у потребі в науково-методичному забезпеченні доповненої віртуальної реальності та використання комп’ютерного моделювання в освітньому процесі під час вивчення природничо-математичних предметів. Цифровізація професійної діяльності не тільки являється засобом формування інформатичної та цифрової компетентності, але й механізмом для розвитку освітніх трендів інформаційно-цифрової трансформації: хмарних обчислень, робототехніки, цифрової комунікації, інтернет речей, штучного інтелекту та ін.

Проаналізувавши аспекти формування доходимо висновку, що цифрова та інформатична компетентність вчителів предметників, залежить від загальної та спеціальної комп’ютерної підготовки, що безпосередньо впливає на конкурентоспроможність спеціаліста. За результатами аналізу думок науковців можна отримати такі висновки, що за своєю природою інформатична компетентність характеризується такими функціонально взаємопов’язаними та взаємообумовленими компонентами, як мотиваційний, когнітивний, технологічний та особистісний, а цифрова компетентність є ключовою у процесі професійного розвитку, яка проявляється при вирішенні різних завдань із залученням засобів інформаційних технологій

Отже, формування інформатичної та цифрової компетентностей в процесі цифровізації професійної діяльності вчителя залишаються актуальними та потребують нових підходів в процесах впровадження.

Література

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія. Київ: Атіка, 2008. 684 с
2. Досвід учителів України з використання хмарних сервісів у системі загальної середньої освіти: збірник наукових праць / за заг. ред. С. Г. Литвинової. Київ: Компринт, 2016. 250 с.
3. Петухова Л.Є. Інформатичні компетентності майбутнього вчителя початкових класів (в моделі трисуб'єктної дидактики): навч.-метод. посіб. Херсонський державний університет. Херсон. 2010. 524 с
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>

Захарук Л. Б.

інженер I категорії із комп'ютерним забезпеченням
факультету філології і журналістики
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка, магістр,
викладач дисциплін в галузі комп'ютерних технологій.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗВО I-II РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2020 рік став особливий не тільки для України, але й для багатьох країн світу, оскільки через запровадження карантинних заходів у зв'язку з пандемією Covid 19 освітній процес зазнав трансформації та проходить за дистанційною формою. Але освіта була не готовою до таких подій.

Перед закладами освіти постало багато нових завдань, які потребували негайного вирішення. Спочатку для учнів та студентів були застосовані такі платформи для дистанційного навчання як платформи ZOOM, CLASSROOM тощо. Пізніше студенти звикли до такого ритму навчання, а викладачі почали застосовувати більш новітні комп'ютерні технології для якісного та повного навчання.

Одним із таких комп'ютерних технологій стало використання мультимедійних комп'ютерних презентацій. В умовах зростання інформаційного навантаження якість підготовки фахівців значною мірою залежить від оптимізації навчального процесу на основі ефективного використання класичних та активного впровадження інноваційних методик щодо застосування різноманітних технічних засобів навчання.

Проведення занять є неможливим без використання новітніх сучасних засобів навчання. Особливого значення сьогодні набуває методика використання мультимедійного проектору та мультимедійних презентацій викладачами для студентів [3, с. 141].

У педагогічній науці часто проводять дискусії з питань форм і методів викладання матеріалу, а також вмілого використання різних візуальних засобів. З появою сучасних технічних засобів, а саме мультимедіа-проектор, збільшуються можливості використання Power Point презентацій в умовах дистанційного навчання на платформах ZOOM. (рис. 1)

В умовах карантину і переходу співробітників компаній по всьому світу на віддалену роботу значної популярності набув сервіс для проведення відеоконференцій – ZOOM [2].

Сервіс ZOOM використовують для підтримки робочих зв'язків, проведення онлайн-зустрічей і навчання в школах та університетах. Заходити в програму можна як з комп'ютера, так і з планшета з телефоном [1].